

Лекція 4. Особливості управління містом

План

1. Основні функції й завдання управління на рівні міських утворень.
2. Місцевий економічний розвиток і формування структури господарства міста.
3. Організація взаємодії місцевих органів влади з підприємствами.

Навчальна мета: сформувані уявлення студентів про особливості управління містом.

Навчальні завдання:

- визначити основні функції й завдання управління на рівні міських утворень;
- сформувані уявлення про організацію взаємодії місцевих органів влади з підприємствами;
- сформувані уявлення про структури міського господарства.

1. *Місто* являє собою цілісну просторову соціально-економічну систему, що є первинним елементом територіального поділу праці й місцем життєдіяльності значної частини населення країни.

У складі міста можна виділити такі підсистеми: 1) *Містоутворююча база* включає сукупність розташованих у місті підприємств, установ і організацій різних галузей, що визначають функції міста в суспільному поділі праці. 2) *Демографічна підсистема* (населення і трудові ресурси). 3) *Ресурсно-екологічна підсистема*. 4)

Інфраструктурна підсистема складається із об'єктів виробничої і соціальної інфраструктури. 5) *Інженерно-планувальна підсистема*, що включає різні за виконуваними функціями міські території (житлові, виробничі, територіальні зони), об'єднані в єдине ціле системою загальноміських транспортних та інженерних комунікацій.

Мета міського управління полягає у створенні моделі управління, яка відповідає складності самого міста як об'єкта управління і забезпечує соціально-економічний розвиток міста.

Соціально-економічні функції міської адміністрації в кінцевому рахунку полягають у відтворенні й раціональному використанні регіональних ресурсів і підтримці рівноваги соціальної, економічної й природної систем.

Міський маркетинг містить у собі розробку і реалізацію довгострокової концепції комплексного розвитку економіки і соціальної сфери міста. *Основними завданнями міського маркетингу* є: 1) залучення інвестицій для розвитку виробництва і соціальної сфери; 2) збереження кадрів висококваліфікованих учених, інженерів, робітників, творчої інтелігенції; 3) створення сприятливих умов для висококваліфікованих кадрів і розвитку малого підприємництва; 4) розширення тих сфер бізнесу, що забезпечують поповнення міського бюджету; 5) вирішення проблем соціального захисту населення міста та забезпечення соціальних гарантій незаможним.

2. Органічний розвиток сучасного міста можливий лише за умови гармонічного поєднання інтересів влади, бізнесу і громади.

Місцевий економічний розвиток – це базоване на громаді, підтримане владою, комерційно зорієнтоване намагання покращити якість життя для громадян. Він досягається за рахунок: заохочення приватного підприємництва; ефективного використання місцевих ресурсів; створення нових і якісних робочих місць; розширення податкової бази для підтримки місцевого бюджету.

Принципи місцевого економічного розвитку: 1) Розміщення бізнесу, його розширення і збереження залежить від ряду факторів, на які можуть безпосередньо впливати органи місцевого самоврядування; 2) Підприємницьку діяльність кожної адміністративної одиниці необхідно розглядати як складову частину регіонального бізнесу; 3) Для забезпечення поступального економічного розвитку необхідно створювати об'єднання суб'єктів економічної діяльності; 4) Ринки визначаються такими факторами як попит та задоволення потреб, а тому необхідно постійно розширювати коло продукції та послуг, що надаються; 5) Місцеві органи не можуть створювати ринки, але можуть створювати умови для їх формування.

У функції економічного розвитку міста виділяють чотири основних компоненти: 1) оцінка та аналіз стану міста; 2) складання плану розвитку міста, визначення цілей, розкладів та планів дій; 3) процес управління реалізацією плану; 4) координація дій щодо виконання плану та його фінансування.

3. В організації взаємодії місцевих органів влади з підприємствами необхідно дотримуватися умов взаємовигідності цих відносин, що стосуються чотирьох сфер життєдіяльності: 1) умов відтворення і використання територіальних ресурсів; 2) загальних умов середовища виробництва; 3) умов життя і відтворення робочої сили працюючих і усіх жителів міста; 4) охорони навколишнього середовища.

У використанні земельних та інших природних ресурсів міська влада виступає розпорядником, а підприємства – користувачами, а тому органи міської влади мають можливість впливати на використання та відтворення місцевих ресурсів, що сприяє соціально-економічному розвитку міста.

Для забезпечення сприятливих умов середовища виробництва міська влада разом із підприємцями докладає зусиль щодо формування господарського комплексу, створення ринкової інфраструктури та забезпечення правопорядку.